

УНІВЕРСИТЕТ КИЇВ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПІДГОТОВКУ І ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
В УНІВЕРСИТЕТІ КИЇВ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішення Вченої ради
Університету Київ
від 24 квітня 2025 р. протокол №1

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказом в.о. ректора
Університету Київ
від 25 квітня 2025 р. № 6-ОД

Київ – 2025

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
II. МЕТА, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ВИДИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	3
III. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	5
IV. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ, ОБСЯГУ ТА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	6
V. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ, ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	8
VI. КЕРІВНИЦТВО ТА КОНСУЛЬТУВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	11
VII. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	12
VIII. ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	14
IX. РЕЦЕНЗУВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	14
X. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ. ПОВТОРНИЙ ЗАХИСТ	15
XI. ПОРЯДОК АПЕЛЯЦІЇ	16
XII. ПОРЯДОК ОПРИЛЮДНЕННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	16
XIII. ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПРИ ВИКОНАННІ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	16
XIV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	19

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

I.1. Положення про підготовку і захист кваліфікаційної роботи в Університеті Київ (далі – Положення) визначає порядок підготовки, подання та публічного захисту кваліфікаційної роботи (далі – КР) як форми атестації здобувачів вищої освіти (далі – здобувачів) Університету Київ (далі – Університет) за відповідними освітніми програмами. Його метою є забезпечення академічної доброчесності, якості виконання та об'єктивності оцінювання КР, що підтверджує рівень сформованості програмних результатів навчання.

I.2. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Статуту Університету Київ, Положення про організацію освітнього процесу в Університеті Київ, державного стандарту ДСТУ 3008:2015 «Звіт у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення», а також інших нормативних документів, що регламентують освітню діяльність, академічну доброчесність та внутрішнє забезпечення якості.

I.3. Положення є нормативним актом, що регламентує проведення атестації у формі захисту кваліфікаційної роботи як завершального етапу освітньої програми. Його положення застосовуються узгоджено з іншими внутрішніми документами Університету, зокрема: Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційних комісій, Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, Положенням про апеляцію оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

I.4. Норми Положення поширюються на здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти, незалежно від форми здобуття освіти (очної, заочної), а також на навчальні структурні підрозділи Університету, зокрема: кафедри, наукових керівників, консультантів, рецензентів, голів та членів екзаменаційних комісій.

I.5. КР, яка не відповідає вимогам цього Положення, не допускається до захисту. Рішення щодо допуску до захисту приймається з урахуванням виконання усіх вимог щодо структури, академічної доброчесності, оформлення та попереднього погодження відповідними посадовими особами.

II. МЕТА, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ВИДИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

II.1. *КР* – це форма атестації, що передбачає розв'язання здобувачем вищої освіти самостійно або у складі групи здобувачів наукової, творчої або прикладної задачі відповідного рівня складності на завершальному етапі здобуття певного рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами компетентностей

та/або здобутих ними результатів навчання вимогам освітньої програми, стандартів вищої освіти та Національної рамки кваліфікацій.

II.2. Мета КР визначається для кожного РВО та конкретної освітньої програми і має бути узгоджена з інтегральною компетентністю, сформульованою у стандарті вищої освіти відповідної спеціальності.

Основна мета підготовки КР полягає в систематизації та поглибленні теоретичних знань та практичних навичок здобувача, набутті дослідницького досвіду, усвідомленні професійних проблем, формуванні аналітичного та критичного мислення, а також в здатності до розроблення обґрунтованих пропозицій і рішень, спрямованих на вирішення актуальних завдань фахової діяльності..

II.3. Завдання КР охоплюють:

- перевірку відповідності рівня сформованих компетентностей здобувача вимогам освітньої програми, стандарту вищої освіти та Національної рамки кваліфікацій;
- оцінювання професійної готовності здобувача до самостійного вирішення фахових, дослідницьких і практико-орієнтованих завдань;
- інтеграцію, узагальнення й застосування знань, здобутих під час навчання, у процесі реалізації індивідуального завдання;
- виявлення здатності здобувача здійснювати аналітичну діяльність, застосовувати сучасні методи дослідження, інтерпретувати результати й обґрунтовувати практичні рекомендації.

II.4. У результаті виконання КР здобувач повинен продемонструвати здатність:

- складати план дослідження;
- визначати мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження;
- проводити бібліографічний пошук з використанням цифрових інформаційних ресурсів;
- застосовувати сучасні методи наукового аналізу, проєктування, моделювання, розробляти або адаптувати методики дослідження до специфіки обраної проблематики;
- системно аналізувати, обґрунтовувати, класифікувати та узагальнювати результати;
- оформлювати результати дослідження відповідно до академічних стандартів – у вигляді наукових статей, презентацій, тез тощо.

II.5. Види кваліфікаційних робіт визначаються залежно від рівня здобутої освіти:

- на першому (бакалаврському) РВО – кваліфікаційна бакалаврська робота;
- на другому (магістерському) РВО – кваліфікаційна магістерська робота.

II.6. *Кваліфікаційна бакалаврська робота* – це самостійна або колективна підсумкова атестаційна робота, що передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі в межах предметної області спеціальності (освітньої програми) або на її межі з

предметними областями інших спеціальностей/спеціалізацій, відповідно до вимог першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

II.7. Кваліфікаційна магістерська робота – це самостійна або колективна підсумкова атестаційна робота, що передбачає розв’язання задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в межах предметної області спеціальності (освітньої програми) або на її межі з предметними областями інших спеціальностей/спеціалізацій, відповідно до вимог другого (магістерського) рівня вищої освіти.

III. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

III.1. Це Положення має рамковий характер і встановлює загальні вимоги щодо підготовки та захисту КР в Університеті.

III.2. На його основі випускові кафедри розробляють методичні рекомендації для кожної освітньої програми з урахуванням особливостей фахової підготовки здобувачів. У рекомендаціях надаються розширені вимоги та вказівки щодо підготовки, змісту, структури, написання, оформлення й захисту КР відповідно до РВО, а також визначаються критерії їх оцінювання.

III.3. Методичні рекомендації, які регламентують підготовку та захист КР, повинні містити вичерпну інформацію щодо:

- мети виконання КР та програмних результатів навчання, яких має досягти здобувач;
- організаційних аспектів підготовки КР, включаючи етапність, терміни та форми контролю;
- вимог до структури, змістового наповнення та обсягу КР;
- правил оформлення роботи згідно з установленими стандартами;
- критеріїв та шкали оцінювання результатів КР;
- змістових і формальних вимог до відгуку наукового керівника;
- вимог до складання рецензії на КР;
- загальних положень щодо організації процедури захисту, які гарантують прозорість та об’єктивність оцінювання;
- форм необхідних супровідних документів: індивідуального завдання, відгуку наукового керівника, рецензії тощо.

III.4. На офіційному веб-сайті випускової кафедри обов’язково розміщується актуальна інформація, зокрема:

- рекомендований перелік тем КР;
- календарний графік виконання КР з чітким зазначенням ключових етапів та

контрольних дат;

- методичні рекомендації щодо порядку виконання та захисту КР.

IV. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ, ОБСЯГУ ТА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

IV.1. У межах атестації здобувачі за бажанням мають можливість, за узгодженням з випусковою кафедрою, захищати кваліфікаційну роботу іноземною мовою. При цьому кваліфікаційна робота виконується державною мовою, а її публічний захист здійснюється обраною здобувачем для захисту іноземною мовою. Іноземні здобувачі виконують і захищають кваліфікаційну роботу мовою, на якій вони навчаються. Склад Комісії формується таким чином, щоб її голова або хоча б один з її членів володіли іноземною мовою, або до роботи Комісії залучаються викладачі з відповідної іноземної мови.

IV.2. За письмовою заявою здобувача, який захищав кваліфікаційну роботу іноземною мовою, видається сертифікат, що засвідчує факт захисту іноземною мовою.

IV.3. Структура, зміст та обсяг КР мають забезпечувати можливість об'єктивної оцінки сформованості компетентностей здобувача вищої освіти, передбачених стандартом відповідної спеціальності.

IV.4. КР може виконуватися в електронній та/або паперовій формі згідно з рішенням випускової кафедри.

IV.5. Типова структура кваліфікаційної роботи включає:

- титульний аркуш;
- індивідуальне завдання;
- реферат;
- зміст;
- перелік скорочень, умовних позначень та термінів (за потреби);
- вступ;
- основну частину;
- висновки
- список використаних джерел;
- додатки (за потреби).

IV.6. Вимоги до оформлення структурних елементів:

IV.6.1. Титульний аркуш оформлюється за зразком, встановленим випусковою кафедрою.

IV.6.2. Реферат обсягом 1000–2000 друкованих знаків повинен містити:

- загальні відомості про роботу (обсяг, кількість ілюстрацій, таблиць, джерел тощо);

- обґрунтування актуальності теми;
- мету, методи та основні результати;
- рекомендації щодо практичного застосування або інформацію про впровадження результатів (публікації, патенти, акти впровадження тощо);
- ключові слова (5–10 термінів, у називному відмінку, поданих в алфавітному порядку).

IV.6.3. Зміст подається з зазначенням назв усіх структурних частин, розділів, підрозділів (за наявності) із вказанням відповідних сторінок.

IV.6.4. Перелік умовних позначень, символів, одиниць вимірювання, скорочень подається у разі їх системного використання. Кожен елемент повинен бути пояснений при першому згадуванні в тексті. Символи, що трапляються рідко (до двох разів), до переліку не включаються.

IV.6.5. Вступ містить обґрунтування теми, предмет і об'єкт дослідження, мету, завдання, методи, апробацію результатів, структуру та обсяг роботи, а також (за потреби) дані про виконання в межах наукових проєктів, грантів або госпдоговірних тем.

IV.6.6. Основна частина роботи складається з розділів, у яких висвітлюються результати власного дослідження здобувача. Зміст основної частини формується з урахуванням особливостей освітньої програми та спеціальності і може включати:

- критичний аналіз, узагальнення та систематизацію літературних джерел;
- опис теоретичних основ досліджуваної проблеми;
- характеристику об'єкта та предмета дослідження;
- обґрунтування методологічного інструментарію;
- виклад результатів власного дослідження;
- розроблення практичних рекомендацій.

IV.6.7. Висновки узагальнюють результати роботи та окреслюють перспективи подальших досліджень.

IV.6.8. Список використаних джерел оформлюється згідно з:

- вимогами ДСТУ 8302:2015 або
- одним із рекомендованих МОН стилів (APA, Chicago, MLA тощо) – згідно з методичними рекомендаціями випускової кафедри. Порядок побудови списку визначається кафедрою (алфавітний, хронологічний або за порядком згадування у тексті).

IV.6.9. До додатків включаються допоміжні матеріали, що розширюють або деталізують основний зміст: таблиці, розрахунки, копії документів, алгоритми, фрагменти програмного коду, ілюстрації, акти впровадження, методики тощо.

IV.7. Обсяг КР визначається методичними рекомендаціями до відповідної

освітньої програми.

IV.8. Оформлення текстової частини роботи має відповідати чинному Національному стандарту України ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти в сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання».

IV.9. Проектна частина кваліфікаційної роботи оформлюється відповідно до вимог Єдиної системи конструкторської документації (ЄСКД), Єдиної системи технологічної документації (ЄСТД) або галузевих стандартів (за наявності).

V. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ, ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

V.1. Загальні засади організації процесу підготовки КР

Організація підготовки, виконання та захисту КР здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до законодавства України, стандартів вищої освіти, внутрішніх нормативних документів Університету та принципів академічної доброчесності.

Відповідальність за загальну організацію процесу покладається на завідувача випускової кафедри, який забезпечує:

- формування та щорічний перегляд рекомендованого переліку тем КР;
- розробку методичних рекомендацій;
- призначення наукових керівників, консультантів (за потреби), рецензентів, відповідальних за перевірку на наявність ознак академічного плагіата;
- затвердження календарного графіка виконання КР та контроль за його дотриманням;
- передання КР до ЕК разом із супровідними документами;
- формування пропозицій щодо складу ЕК та організацію її роботи;
- передавання затверджених версій КР до архіву та розміщення повнотекстових електронних копій у репозитарії Університету.

V.2. Етапи організації підготовки КР

V.2.1. перший – *підготовчий* – вибір здобувачем напряму (тематики) дослідження, призначення завідувачем випускової кафедри наукових керівників, остаточне (кінцеве) формулювання теми КР, складання і затвердження індивідуальних завдань;

V.2.2. другий – *творчий* – безпосереднє виконання здобувачем вищої освіти затвердженого індивідуального завдання відповідно до встановленого рішенням випускової кафедри календарного плану, перевірка розділів (частин) КР науковим керівником;

V.2.3. третій – *прикінцевий* – перевірка тексту на наявність ознак академічного плагіату та попередній розгляд (передзахист) результатів роботи комісією, яка

складається з науково-педагогічних працівників випускової кафедри та представників проєктної групи відповідної освітньо-професійної програми, з метою розв'язання питання щодо допуску (не допуску) здобувача до захисту на засіданні ЕК, оформлення в установленому порядку оцінювальних документів: звіту про перевірку роботи на наявність ознак академічного плагіату, відгуку наукового керівника, рецензії та подання КР з усіма документами й матеріалами до ЕК (не пізніше ніж за один день до атестації);

V.2.4. четвертий – підсумковий – підготовка доповіді та ілюстративних матеріалів (презентації) до захисту КР перед ЕК, безпосередній захист, оголошення результатів захисту (оцінки) одним з членів ЕК.

V.3. Основними етапами підготовки та виконання КР є:

- вибір теми та її затвердження;
- розробка завдання і складання поетапного плану виконання КР;
- опрацювання літературних джерел;
- збирання фактичного матеріалу під час проходження практики;
- обробка матеріалу з використанням сучасних методів аналізу;
- написання першого варіанта тексту, подання його на ознайомлення науковому керівнику;
- усунення недоліків, написання остаточного варіанта тексту КР, оформлення згідно зі стандартами;
- подання завершеної КР на кафедру;
- отримання відгуку наукового керівника;
- перевірка роботи на наявність ознак академічного плагіату;
- рецензування КР;
- захист кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК.

V.4. Формування тем КР та право вибору здобувача

V.4.1. Формування тематики КР здійснюється випусковими кафедрами у взаємодії з гарантом освітньої програми, науково-педагогічними працівниками, представниками наукової спільноти та роботодавцями. Перелік рекомендованих тем переглядається щороку з урахуванням змін у стандартах вищої освіти, сучасних потреб ринку праці та наукових тенденцій.

Добір тем здійснюється з дотриманням таких критеріїв:

- актуальність теми та її відповідність спеціальності й предметній галузі підготовки;
- логічний зв'язок з програмними результатами навчання, визначеними освітньою програмою;
- наявність достатньої науково-дослідної, інформаційної та матеріально-технічної

бази для реалізації теми;

- можливість виконання дослідження в індивідуальній або колективній формі.

V.4.2. Здобувач вищої освіти має право:

- самостійно обрати тему КР з-поміж рекомендованих кафедрою;
- запропонувати власну тему за умови надання аргументованого обґрунтування її актуальності, доцільності та відповідності спеціальності й програмним результатам навчання;

▪ виконувати КР за темою, ініційованою установою-партнером, підприємством, організацією чи роботодавцем, з якими Університет має укладені договори про співпрацю або навчання здобувача.

V.4.3. Затвердження назв тем і наукових керівників кваліфікаційних робіт (за потреби – мови виконання та/або захисту роботи) здійснюється наказом ректора Університету на підставі подання наукового керівника структурного підрозділу на початку останнього навчального року першого (бакалаврського) рівня та на початку другого семестру другого (магістерського) рівня.

V.4.4. Формулювання теми КР повинно відповідати таким вимогам:

- бути чітким, стислим і граматично коректним;
- відображати об'єкт, предмет та сутність дослідження;
- відповідати стандарту вищої освіти зі спеціальності та завданням атестації;
- забезпечувати відображення наукової новизни, практичної значущості й дослідницького потенціалу;
- бути змістовно пов'язаним з актуальними проблемами професійної галузі та/або міждисциплінарного напрямку.

V.4.5. У разі необхідності зміни теми або наукового керівника, відповідне рішення приймається на підставі вмотивованого подання завідувача кафедри. Такі зміни оформлюються окремим наказом по Університету.

Заява здобувача освіти про зміну теми розглядається на засіданні відповідної кафедри, але не пізніше, ніж за чотири місяці до визначеного терміну подання завершеної КР до захисту.

V.5. Проміжна звітність та контроль

Здобувач зобов'язаний відповідно до термінів, визначених календарним графіком, звітувати на кафедрі про стан виконання індивідуального завдання КР. За результатами звіту науковий керівник надає висновок, який розглядається на засіданні кафедри. Наявність позитивного висновку є підставою для допуску здобувача до передзахисту та атестації.

VI. КЕРІВНИЦТВО ТА КОНСУЛЬТУВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

VI.1. Призначення наукового КР здійснюється наказом ректора на підставі подання випускової кафедри. Під час прийняття рішення враховуються тематика дослідження, наукові та професійні інтереси здобувача, що виявилися в процесі виконання курсових, науково-дослідних робіт, участі в конкурсах наукових проєктів, олімпіадах тощо.

VI.2. Науковим керівником КР може бути науково-педагогічний працівник Університету, який має науковий ступінь (доктора або кандидата наук), вчене звання (професора або доцента), і чия науково-професійна спеціалізація відповідає темі дослідження.

VI.3. Обов'язки наукового керівника КР включають:

- надання консультативної допомоги здобувачу під час уточнення теми дослідження, добору джерельної бази, збирання фактичного матеріалу, написання розділів та формування висновків;
- підготовку індивідуального завдання на виконання КР;
- здійснення систематичного моніторингу дотримання календарного графіка та якості підготовки роботи відповідно до затвердженого плану;
- інформування завідувача випускової кафедри у випадках порушення термінів підготовки або інших ускладнень;
- аналіз результатів перевірки роботи на наявність ознак академічного плагіату;
- надання допомоги у підготовці здобувача до захисту;
- складання відгуку на кваліфікаційну роботу з оцінкою її відповідності вимогам, встановленим освітньою програмою.

VI.4. Науковий керівник має право:

- визначати форму взаємодії зі здобувачем (особисті зустрічі, дистанційне консультування тощо) та погоджувати її періодичність;
- вимагати дотримання календарного графіка та реагування на надані рекомендації, особливо в частині виправлення системних недоліків і дотримання принципів академічної доброчесності;
- інформувати завідувача кафедри про критичні випадки, які можуть унеможливити завершення роботи вчасно або свідчити про порушення академічної етики;
- зазначати у відгуку випадки недотримання рекомендацій чи порушення встановлених термінів;
- бути присутнім на засіданні Комісії під час захисту кваліфікаційної роботи.

VI.5. У разі необхідності виконання окремих розділів, що мають специфічне

спрямування (наприклад, охорона праці, економіка, правознавство тощо), може бути призначений консультант.

VI.6. Консультантами можуть бути викладачі, науковці або фахівці університету та/або зовнішніх організацій (за їхньою згодою), які мають відповідну кваліфікацію та досвід у сфері, що відповідає специфіці дорученого розділу.

VI.7. Консультант, у межах своєї компетенції:

- надає методичну підтримку під час виконання конкретного розділу;
- здійснює контроль за виконанням завдання та інформує наукового керівника про його результати;
- перевіряє якість виконаного матеріалу.

VI.8. Призначення консультантів з певних розділів (у разі потреби) здійснюється наказом ректора Університету за поданням завідувача випускової кафедри.

VII. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

VII.1. Здобувач Університету має право:

- обирати тему КР з переліку тем, запропонованих випусковою кафедрою та затверджених Вченою радою, або запропонувати власну з мотивованим обґрунтуванням доцільності та можливості її виконання;
- за потреби, може ініціювати питання щодо уточнення теми КР, але не пізніше ніж за чотири місяці до визначеного терміну подання завершеної КР до захисту;
- після захисту звіту про практику уточнити, за потреби, з науковим керівником окремі положення завдання на виконання КР, з'ясувати зміст, особливості та вимоги до опрацювання конкретних питань з урахуванням трудомісткості розділів роботи та ілюстративного матеріалу, а також часу на їх перевірку науковим керівником, консультантами, отримання відгуку наукового керівника та рецензії і підготовку своєї доповіді на засідання ЕК;
- користуватися інформаційними матеріалами кафедри, приладами, вимірювальною технікою тощо для проведення наукових досліджень за темою КР;
- отримувати консультації наукового керівника та консультантів відповідно до затвердженого графіка;
- самостійно обирати варіанти розв'язання завдань за темою КР;
- звертатися до керівництва випускової кафедри, Університету та голови ЕК з питань атестації.

VII.2. Здобувач зобов'язаний:

- своєчасно обрати тему КР та отримати завдання від наукового керівника щодо опрацювання матеріалів, необхідних для її (його) виконання, під час проходження

практики;

- під час проходження практики ознайомитися з практичною реалізацією питань організації та управління виробництвом (підприємством, фірмою тощо), охорони праці, техніки безпеки, техніко-економічних та інших питань через призму теми КР;

- самостійно виконувати завдання на виконання КР, дотримуючись календарного графіка, своєчасно та адекватно реагувати на зауваження та рекомендації наукового керівника та консультантів;

- регулярно, не рідше ніж двічі на місяць, інформувати наукового керівника про стан виконання КР відповідно до календарного графіка, надавати на його вимогу необхідні матеріали для перевірки;

- при опрацюванні питань враховувати сучасні досягнення науки та техніки, використовувати передові методики наукових та експериментальних досліджень, сучасні комп'ютерні інформаційні технології;

- нести відповідальність за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, розрахунків, якість оформлення роботи та графічного (ілюстративного) матеріалу, їх відповідність методичним рекомендаціям та вказівкам випускової кафедри, нормативним документам та стандартам;

- у встановлений термін подати КР для перевірки науковому керівнику, консультантам та пройти перевірку на наявність ознак академічного плагіату;

- отримати всі необхідні підписи на титульному аркуші КР та разом з науковим керівником подати завідувачу випускової кафедри перевірену науковим керівником роботу для попереднього розгляду (передзахисту) з метою прийняття рішення щодо допуску до захисту;

- після успішного проходження передзахисту КР отримати резолюцію завідувача випускової кафедри щодо допуску до захисту, направлення на рецензування і особисто подати всі необхідні матеріали КР рецензенту, надаючи йому, за необхідності, пояснення щодо сутності роботи;

- ознайомитися зі змістом відгуку наукового керівника та рецензії та підготувати (у разі потреби) аргументовані відповіді на їх зауваження при захисті КР ЕК, причому, вносити будь-які зміни або виправлення в роботу після отримання відгуку наукового керівника та рецензії забороняється;

- не пізніше ніж за п'ять днів до атестації подати КР до ЕК;

- своєчасно прибути на захист КР, а у випадку неможливості попередити завідувача випускової кафедри та голову ЕК (через секретаря ЕК) про свою відсутність з зазначенням причин цього та наступним наданням документів, які засвідчують поважність причин відсутності.

VIII. ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

VIII.1. Випускова кафедра розробляє, затверджує та доводить до відома здобувачів вищої освіти затверджені критерії оцінювання та відповідну шкалу оцінювання КР.

VIII.2. Критерії оцінювання визначаються відповідно до вимог освітньої програми та мають забезпечувати можливість об'єктивного вимірювання досягнення здобувачем програмних результатів навчання. Результати захисту КР оцінюються за 100-бальною шкалою.

VIII.3. Оцінювання КР повинно включати:

- якість КР – оцінюється якість пояснювальної записки, текстового та графічного (ілюстративного) матеріалу (сучасність та обґрунтування прийнятих рішень, правильність застосування методів аналізу і розрахунку, якість оформлення, виконання вимог нормативних документів, якість графічного матеріалу і дотримання вимог стандартів тощо)

- захист КР – оцінюється якість захисту (якість доповіді, ступінь володіння матеріалом, ступінь обґрунтування прийнятих рішень, вміння захищати свою думку тощо).

VIII.4. Після захисту КР кожний член Комісії підсумовує бали за складовою якості та захисту, зводить до рейтингової оцінки, і далі на закритому засіданні Комісії підраховується середня рейтингова оцінка, яка переводиться до оцінок за університетською шкалою.

IX. РЕЦЕНЗУВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

IX.1. З метою забезпечення об'єктивної оцінки якості КР усі роботи здобувачів вищої освіти підлягають обов'язковому рецензуванню.

IX.2. Рецензентами можуть призначатися (за їх згоди) фахівці зовнішніх організацій (підприємств, установ тощо), а також професори, доценти та викладачі Університету або інших закладів вищої освіти, які мають відповідну кваліфікацію і/або професійний досвід за спеціальністю, що відповідає темі КР. При цьому рецензування КР для здобуття ступеня «бакалавр» зазвичай здійснюють викладачі випускової кафедри (внутрішнє рецензування), а для здобуття ступеня «магістр» – фахівці з інших установ, чия професійна діяльність або спеціалізація відповідає галузі підготовки здобувача.

IX.3. Рецензент складає рецензію, у якій на основі аналізу основних положень КР здійснює оцінку сформованості компетентностей здобувача, визначає підсумкову оцінку за національною шкалою оцінювання та надає обґрунтовану рекомендацію щодо доцільності присвоєння або відмови у присвоєнні відповідної кваліфікації.

IX.4. Вимоги до структури та змісту рецензії встановлює випускова кафедра.

Х. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ. ПОВТОРНИЙ ЗАХИСТ

Х.1. Організація та проведення захисту КР здійснюється ЕК, які функціонують на підставі *Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційних комісій в Університеті Київ*.

Х.2. До захисту КР допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали усі вимоги освітньо-професійної програми та індивідуального навчального плану.

Х.3. Для участі в захисті здобувач подає до ЕК:

- завершену КР (в паперовому або електронному вигляді – згідно з внутрішніми вимогами Університету) з позначенням на ньому висновку завідувача випускової кафедри про допуск до захисту;
- відгук наукового керівника;
- рецензію;
- результати перевірки на академічний плагіат;
- примірник презентаційних або роздаткових матеріалів (за потреби).

До Комісії можуть подаватися й інші матеріали, що характеризують освітню та професійну компетентність випускника, наукову та практичну цінність виконаного ним кваліфікаційної роботи, наприклад: друковані статті, заявки на патент, патенти, акти про практичне впровадження результатів, макети, вироби, нові технології, оригінальні математичні моделі та програми тощо.

Х.4. На титульному аркуші КР має бути відображено:

- рішення кафедри про допуск до захисту;
- номер протоколу засідання кафедри;
- підпис завідувача випускової кафедри.

Х.5. Під час публічного захисту здобувач вищої освіти повинен чітко та логічно викласти:

- мету і завдання дослідження;
- предмет, об'єкт і актуальність обраної теми;
- основні положення та результати дослідження;
- аналітичні висновки, новизну й практичну значущість отриманих результатів;
- відповіді на зауваження, поставлені у рецензії та відгуку.

Доповідь повинна бути стислою, аргументованою, без надмірної деталізації та узагальнень, з урахуванням академічної доброчесності та наукової стилістики.

Х.6. Якщо здобувач вищої освіти з поважної причини не з'явився на засідання Комісії, що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата захисту КР під час роботи Комісії.

Х.7. Здобувачі вищої освіти, які не захистили КР у встановлені строки, мають право на повторний захист в наступні терміни роботи Комісії впродовж трьох років після засідання Комісії, на якому вони повинні були пройти атестацію.

XI. ПОРЯДОК АПЕЛЯЦІЇ

XI.1. Апеляція результатів оцінювання КР є складовою атестаційного процесу і реалізується відповідно до загальних засад апеляції, визначених у *Положенні про апеляцію оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Університету Київ*.

XII. ПОРЯДОК ОПРИЛЮДНЕННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

XII.1. КР, які пройшли процедуру захисту, оприлюднюються шляхом розміщення в репозитарії Університету їх повнотекстових електронних версій. Оприлюднення КР, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснюється відповідно до чинного законодавства.

XII.2. Паперові / електронні версії КР (у тому числі графічний матеріал (презентації, креслення)), які пройшли процедуру захисту, та відповідні супровідні документи передаються відповідальними особами випускових кафедр за актом в архів Університету на зберігання.

XII.3. Після закінчення терміну зберігання КР підлягають знищенню в установленому порядку.

XII.4. Організацію та поточний контроль щодо оприлюднення КР та передачі їх до архіву здійснюють завідувачі випускових кафедр.

XIII. ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПРИ ВИКОНАННІ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

XIII.1. Під час підготовки, виконання, подання та захисту КР здобувач зобов'язаний неухильно дотримуватися принципів академічної доброчесності, що включають самостійність виконання, достовірність одержаних результатів, коректне використання джерел інформації, належне цитування, відсутність фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, а також недобросовісного використання технологій штучного інтелекту.

XIII.2. Порядок виявлення порушень академічної доброчесності, форми відповідальності, механізми реагування та процедури превенції *визначаються Кодексом етики та академічної доброчесності Університету Київ*, а також *Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату в Університеті Київ*.

ХІІІ.3. КР підлягає обов'язковій перевірці на наявність ознак академічного плагіату з використанням ліцензованого програмного забезпечення або цифрових платформ, затверджених Університетом.

ХІІІ.4. З метою запобігання виявленню фактів академічного плагіату в КР здобувачів вищої освіти, в Університеті рекомендовано дотримання такого алгоритму перевірки:

ХІІІ.5. КР в електронному вигляді попередньо подається науковому керівнику для ознайомлення та надання висновку щодо можливості подальшої перевірки;

ХІІІ.6. у разі позитивного висновку наукового керівника робота надсилається з офіційної електронної пошти відповідної випускової кафедри до бібліотеки Університету для перевірки на наявність ознак академічного плагіату з застосуванням затвердженого програмного забезпечення;

ХІІІ.7. одночасно здобувач заповнює заяву про самостійність виконання КР, в якій підтверджує відсутність неоформлених запозичень з оприлюднених джерел (у друкованому або електронному вигляді, зокрема з мережі Інтернет) та визнає персональну відповідальність у разі встановлення порушення.

ХІІІ.8. Результати перевірки документуються у формі Висновку про проведену експертизу щодо наявності ознак академічного плагіату, який є невіддільною частиною пакета документів для допуску до захисту КР.

ХІІІ.9. Залежно від висновку за результатами перевірки:

ХІІІ.10. у разі підтвердження академічного плагіату (виявлення фрагментів запозичень без належного цитування або посилань, які є змістовно значущими) – КР не допускається до захисту, про що здобувач інформується офіційно. Робота повертається на доопрацювання або вилучається з процесу атестації;

ХІІІ.11. у разі виникнення сумнівів або спірних ситуацій – проводиться фахова експертиза відповідно до нормативної бази Університету;

ХІІІ.12. у разі відсутності ознак академічного плагіату робота передається до наступного етапу – аналізу індикативного рівня оригінальності тексту.

ХІІІ.13. Індикативний рівень оригінальності тексту КР, визначений автоматизованою системою перевірки, є допоміжним аналітичним критерієм для оцінювання академічної доброчесності, самостійності виконання роботи та допуску до захисту.

ХІІІ.14. Індикативний рівень оригінальності тексту КР оцінюється з урахуванням критеріїв, визначених у методичних рекомендаціях відповідної випускової кафедри. Такі рекомендації мають ґрунтуватися на специфіці предметної галузі, типі кваліфікаційної роботи (аналітична, експериментальна, проєктна тощо),

характері використаних джерел, а також усталеній практиці академічного письма у відповідній сфері знань. Методичні рекомендації кафедри:

ХІІІ.15. деталізують особливості інтерпретації результатів автоматизованої перевірки (з урахуванням стилістичних, структурних та нормативних особливостей КР);

ХІІІ.16. зазначають допустимі або орієнтовні порогові значення рівня оригінальності;

ХІІІ.17. розробляються на основі загальноуніверситетських вимог та не повинні суперечити Кодексу етики та академічної доброчесності Університету.

ХІІІ.18. Рекомендовані Університетом орієнтири для інтерпретації рівня оригінальності тексту:

Індикативний рівень	Оцінка	Загальна характеристика	Рекомендоване рішення
80–100 %	Високий	Авторський текст з несуттєвими повтореннями (терміни, посилання, визначення тощо)	Допуск без обмежень
60–79 %	Задовільний	Наявні коректні цитати, окремі збіги з джерелами; потребує змістового аналізу	Може потребувати доопрацювання; рішення ухвалює керівник
40–59 %	Низький	Значний обсяг тексту з повтореннями; необхідність редагування, уточнення джерел	Допуск можливий лише після доопрацювання та повторної перевірки
< 40 %	Критично низький	Текст переважно неоригінальний; високий ризик запозичень, навіть якщо оформлені	Робота не допускається до захисту без істотного перегляду змісту

ХІІІ.19. У разі відсутності затверджених методичних рекомендацій кафедри, застосовуються загальноуніверситетські критерії оцінювання рівня оригінальності, визначені у цьому Положенні.

ХІІІ.20. Остаточне рішення про допуск КР до захисту ухвалюється за таких умов:

ХІІІ.21. підтверджена відсутність академічного плагіату;

ХІІІ.22. індикативний рівень оригінальності відповідає встановленим критеріям;

ХІІІ.23. наявна письмова декларація здобувача щодо самостійності виконання КР та дотримання принципів академічної доброчесності.

ХІІІ.24. Відповідальність за організацію та документальне оформлення перевірки несе науковий керівник та особа (особи), призначені завідувачем випускової кафедри.

XIV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

XIV.1. Положення набирає чинності з моменту реєстрації наказу ректора Університету про його введення в дію.

XIV.2. Внесення змін та/або доповнень до Положення здійснюється після схвалення їх Вченою радою Університету та затвердження ректором Університету.

XIV.3. У тому ж порядку дія Положення скасовується.